

KIẾN THỨC CƠ BẢN VỀ PHÒNG, CHỐNG BỆNH THỦY ĐẬU

Phan Hồng Vũ (Phòng TTGDSK)

Thủy đậu là một bệnh ngoài da do virus gây ra, lây truyền rất nhanh. Thủy đậu có thể gây ra những biến chứng nguy hiểm. Điều trị bệnh chủ yếu là điều trị triệu chứng. Tất cả trẻ em, trừ những trẻ suy giảm miễn dịch đều nên được tiêm phòng thủy đậu.

1. Nguyên nhân gây bệnh:

Thủy đậu là một bệnh ngoài da do virus gây ra rất thường gặp ở trẻ em. Tác nhân gây bệnh là virus Varicella-zoster. Đa số trẻ em đều đã bị thủy đậu trước 15 tuổi, nhiều nhất từ 5 đến 9 tuổi, tuy nhiên bệnh có thể gặp ở mọi lứa tuổi. Thủy đậu thường nặng hơn khi xảy ra ở người lớn và ở trẻ còn nhỏ. Mùa đông xuân là thời gian các trường hợp thủy đậu xảy ra nhiều nhất.

2. Thủy đậu lây lan như thế nào?

Thủy đậu lây truyền rất nhanh. Nó rất dễ lây lan giữa các thành viên trong gia đình và giữa các học sinh cùng trường khi hít phải những giọt nước bọt lơ lửng trong không khí hoặc tiếp xúc trực tiếp với dịch tiết từ các mụn nước và vết lở trên da người bệnh. Nó còn có thể lây truyền gián tiếp qua tiếp xúc với quần áo hoặc các vật dụng khác đã nhiễm dịch tiết từ các vết mụn phỏng nước.

Bệnh nhân có thể truyền bệnh cho người khác 5 ngày trước và sau khi phát ban và không còn lây lan nữa khi các mụn nước khô vảy.

3. Triệu chứng và dấu hiệu của thủy đậu

Triệu chứng thường xuất hiện từ 14 đến 16 ngày sau lần tiếp xúc đầu tiên nhưng có thể xảy ra bất cứ lúc nào trong khoảng thời gian từ 10 đến 21 ngày. Thủy đậu biểu hiện bằng sốt nhẹ từ một đến 2 ngày, cảm giác mệt mỏi toàn thân, và phát ban (thường là dấu hiệu đầu tiên của bệnh).

Một số rất ít trường hợp, bệnh nhân có thể bị bệnh mà không thấy phát ban. Ban thủy đậu thường dưới dạng những chấm đỏ lúc đầu, sau đó phát triển thành mụn nước, vỡ ra thành vết lở, rồi đóng vảy. Thường phát ban đầu tiên ở da đầu, xuống thân mình

(nơi ban trở nhiều nhất), sau cùng xuống đến tay chân. Những phần da nào sẵn bị kích ứng như hăm tã, eczema, cháy nắng v.v. thường bị ban thủy đậu tấn công nặng nhất. Ban thủy đậu thường rất ngứa.

4. Những biến chứng nguy hiểm

+ Bội nhiễm thứ phát tại các tổn thương da: Khi nốt đậu bị vỡ hoặc trầy xước do bệnh nhân gãi, có thể gây viêm tấy, nhiễm khuẩn da gây viêm mủ da, chốc lở thậm chí gây viêm cầu thận cấp...

+ Viêm phổi thủy đậu: Xảy ra trong thời kỳ đậu mọc, biểu hiện sốt cao, thở nhanh, khó thở, tím tái, đau ngực, ho ra máu, đây là biến chứng rất nguy hiểm, bệnh nhân có thể tử vong.

+ Tổn thương thần kinh trung ương: Từ viêm màng não vô khuẩn đến viêm não, thường gặp ở người lớn, tỷ lệ tử vong cao nếu qua khỏi thì để lại di chứng.

5. Cách chữa trị bệnh thủy đậu tại nhà

Bệnh thủy đậu là một căn bệnh lành tính nhưng nếu không được chữa trị kịp thời sẽ gây ra biến chứng gây nguy hiểm cho người bệnh:

+ Điều trị triệu chứng: Chống nhiễm khuẩn, hạ sốt, an thần; chống ngứa để bệnh nhân đỡ cào gãi. Chú ý cắt ngắn móng tay và giữ sạch tay. Tại chỗ nốt đậu dập vỡ nên chấm dung dịch xanh metylen, có tác dụng diệt khuẩn, sát trùng vết thương, và giúp cho các nốt đậu dập vỡ nhanh khô.

+ Nên cách ly người bệnh (trẻ nhỏ) từ 5-7 ngày để tránh lây lan

+ Đa số bệnh sẽ tự khỏi trong vòng từ 7- 15 ngày tùy theo sức đề kháng của trẻ.

+ Luôn mặc quần áo thoáng, tránh nước và gió cho người bệnh

6. Phòng bệnh

Vì bệnh có thể lây lan thành dịch nên biện pháp phòng tốt nhất là tiêm vaccine. Chỉ cần 72 giờ sau tiêm, cơ thể đã tạo được kháng thể bảo vệ. Có thể tiêm ở mọi lứa tuổi (từ 12 tháng tuổi trở lên). Có những trường hợp đã tiêm phòng vaccine, nhưng sau 72 giờ cơ thể có dấu hiệu của bệnh thì thể người bệnh đó đã mắc bệnh thủy đậu trước khi tiêm vaccine, vì thời gian ủ bệnh kéo dài 1 – 2 tuần. Vì vậy để phòng ngừa bệnh thủy đậu một cách tốt nhất chúng ta nên tiêm phòng vaccine càng sớm càng tốt.

- Thủy đậu lây qua đường hô hấp và lây do tiếp xúc với mụn nước, các dụng cụ sinh hoạt do vậy phải cách ly bệnh nhân.

- Vệ sinh cá nhân sạch sẽ.

- Ăn uống đủ chất, uống nhiều nước trong ngày.
- Vệ sinh phòng học, nơi ở thoáng mát, ngăn nắp, gọn gàng, sạch sẽ.

THÔNG QUA BGĐ TTYT

Ngô Chí Hùng

CHUYÊN TRÁCH TT- GDSK

Phan Hồng Vũ

